Bijlage C

Concept voorlopige richtlijn afhandeling ontheffingsaanvragen

Opgesteld door de Adviescommissie Ontheffingen "Snorfiets naar de rijbaan"
Datum: 14 juni 2019

Achtergrond

- Het doel van de maatregel om snorfietsen van het fietspad naar de rijbaan te verplaatsen is het bevorderen van de veiligheid van zowel snorfietsers als fietsers. Omdat dit doel zwaar weegt, en de aanname van de gemeente Amsterdam is dat de veiligheid van alle weggebruikers wordt bevorderd door het verplaatsen van de snorfiets naar de rijbaan, wordt slechts in uitzonderlijke gevallen een ontheffing van de maatregel verleend.

- Daarbij geldt als uitgangspunt dat (net als voor motor- en scooterrijders) géén ontheffingsmogelijkheid voor de helmplicht op zichzelf bestaat, dus als de aanvraag met name op dat aspect is gericht kan die aanvraag niet leiden tot een ontheffing, ook niet in het geval van medische/psychische redenen.

Materiële normstelling:

Algemeen uitgangspunt
Een ontheffing wordt uitsluitend verleend als redelijkerwijs vast is komen te staan dat het door omstandigheden of een combinatie van omstandigheden die de aanvrager betreffen, noodzakelijk is dat de aanvrager met de snorfiets op het fietspad rijdt of blijft rijden. Als de bedoelde omstandigheden voornamelijk medisch zijn dan moet de medische aandoening langdurig van aard zijn.

Specifieke situaties
In aanvulling hierop wordt een ontheffing verleend aan de aanvrager met een elektrische fiets met trapondersteuning in combinatie met een (elektrische) hulpmotor, welke fiets gemaximeerd is op 25 km/u en daardoor een blauw kenteken heeft, in combinatie met medische omstandigheden die voor de aanvrager aanleiding zijn geweest een dergelijke fiets aan te schaffen.

In aanvulling hierop wordt een ontheffing verleend aan de aanvrager die al een ontheffing van de gemeente Amsterdam heeft om met zijn fiets met hulpmotor, zonder gebruik van de hulpmotor, binnen de ring te kunnen rijden.

Aspecten bij de afweging
Onderliggende vragen die bij toetsing van de ontheffingsaanvraag aan bovenstaande norm aan de orde zijn, kunnen onder meer zijn:

- Wat is de relatie tussen de persoonlijke omstandigheden en de rijbaan? Maken de persoonlijke omstandigheden het daadwerkelijk onmogelijk om van de rijbaan gebruik te maken en daardoor noodzakelijk om op het fietspad te blijven. Hierbij kan onder meer het volgende relevant zijn :
  - Bij zo'n 60% van de wegen binnen de ring is reeds sprake van gedeeld weggebruik, zodat er daar geen grote wijziging van de al bestaande situatie is als gevolg van de maatregel;

- Zijn de aangevoerde omstandigheden niet ook op het fietspad zelf een risico, zodat het niet gaat om het verschil tussen rijbaan en fietspad maar feitelijk om de vraag of aanvrager überhaupt veilig van de snorfiets gebruik kan maken;
- De te nemen route is geen in aanmerking te nemen persoonlijke omstandigheid, omdat er redelijkerwijs altijd een alternatief te vinden is, ook als deze wellicht wat minder handig is
- Leeftijd als zodanig is ook geen persoonlijke omstandigheid. Het erkennen van –alleen- leeftijd als criterium voor het verlenen van een ontheffing zou een verboden onderscheid opleveren. Leeftijd in combinatie met bepaalde al dan niet daarmee gepaard gaande voor een ontheffing relevante beperkingen kunnen overigens wel als persoonlijke omstandigheden een rol spelen in de afweging.
- Politieke en beleidsmatige argumenten gelden niet als persoonlijke omstandigheden en moeten op een andere manier dan via een persoonlijke ontheffingsaanvraag geadresseerd worden.
- Eenmalige (of weerkerende) evenementen, bijvoorbeeld met oldtimers, behoren niet tot de omstandigheden die tot een ontheffing kunnen leiden

- Hoe reageert de aanvrager op de situatie op de rijbaan? Kan de aanvrager zich aanpassen aan de nieuwe situatie?
  - Alle betrokkenen zullen moeten wennen aan nieuwe verkeersregels. Er zijn enkele ontheffingen verleend aan mensen die om medische/psychische redenen meer tijd nodig hebben om te wennen aan de nieuwe verkeerssituatie.
- Waarom is het onveilig om op de rijbaan te rijden?
  - Het gaat hier om omstandigheden die specifiek de aanvrager betreffen, in beginsel niet omstandigheden verbonden aan (het –veronderstelde- verkeersgedrag van) andere weggebruikers;
- Heeft de snorfietser alternatieve, gelijkwaardige mogelijkheden die niet een ernstige belemmering ten opzichte van het gebruik van een snorfiets opwerpen?
  - Hoewel eenieder vrij is keuzes voor vervoermiddelen te maken, is het gegeven dat een aanvrager zonder bezwaar van een ander voertuig zoals een fiets gebruik zou kunnen maken een aspect dat het onwaarschijnlijk maakt dat een ontheffing absoluut noodzakelijk zal zijn voor de aanvrager om nog mobiel te kunnen zijn.
- Zijn er alternatieve, gelijkwaardige mogelijkheden om, als de aanvraag met name ten behoeve van een passagier wordt gedaan, de passagier te vervoeren die niet een ernstige belemmering ten opzichte van het gebruik van een snorfiets opwerpen?

Procedureel

Wanneer een aanvraag is ingediend zal zorgvuldig bekeken worden of deze aanleiding geeft tot nader onderzoek, of voldoende gegevens bevat voor een besluit. Bij de noodzaak tot nadere onderbouwing of twijfel daarover zal direct met de aanvrager contact opgenomen om nadere verduidelijking of het opvragen van nadere gegevens. Gegevens zullen vertrouwelijk worden behandeld en dossier zal conform de AVG vastgelegd en bewaard worden.

Als er medische argumenten voor de ontheffingsaanvraag aangevoerd worden, zullen deze beoordeeld worden door een arts van de GGD. Deze arts zal ook beoordelen of het noodzakelijk is om nadere medische onderbouwing of gegevens op te vragen, dan wel of er een medische keuring noodzakelijk is. Een keuring zal dan bij de GGD plaatsvinden, waar de gegevens als medisch geheim zullen worden bewaard en waarna de conclusie van het onderzoek als advies bij de besluitvorming zal worden betrokken.